

LAIKAS

Nr. 768 - XLIV M.

Concesión N° 4289
Franqueo Pagado
Concesión N° 4615
Tarifa Especial

COMUNO
ARGENTINO
CENTRAL

"EL TIEMPO"

MENDOZA 2890 — 1870 - Avellaneda
Buenos Aires - Tel. 298 - 5027
E. N. de la Prop. Intelectual N° 1.892.100
Director Resp.: P. Agustín STEIGVILLAS

BUENOS AIRES - ARGENTINA

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

DICIEMBRE 1991

SVEIKINAME P.L. JAUNIMO VII KONGRESĄ!

Kviečiame nors mintimi jungtis su gyvo tikėjimo išpažinėjais Lietuvoje ir stengtis atvykti į šv. Kalėdų Mišias.

IVAIRIOS ŽINIOS

Sukilo Čėceno Ingušetijos respublika ir paskelbė nepriklausomybę. Rusijos prezidentas Jelcinas bijodamas kad nesubyretų Rusijos Federacija, kaip Gorbačiovas, į Baltijos kraštus pasiuntė kariuomenę, kad atstatytų tvarką. Tačiau su šiuo jo žygiu nesutiko parlamentas ir privertė jį skubiai atšaukti kariuomenę iš Čėceno Ingušetijos ir prisipažinti, kad padarė klaidą. Čėceno Ingušetijos respublikos ir Rusijos santykiai turi būti išspręti taikiai, politiniu būdu.

Rusai jau pajautė šilumos stygių. Šala chabarovskiečiai ir Primonės gyventojai. Pirmiaji miesto valdžios, kuri laiku nepasiruošė šildymo sezonui, apleidimo auka. Praėjusią savaitę savo butuose sušalo keletas senukų. Chabarovskie juos nuo šalčio gelbsti

armija, lauko virtuvėse maitindama miesto gyventojus. Ne geresnė padėtis Primorėje. Ten-energetikos krizė. Energetikos ir anglies pramonės centre Lučegorske du kartus per parą atjungiamą elektros energija, nes nepakanka anglių didžiausiai Tolimuosiuose Rytuose Primorės šiluminei elektros stočiai kurenti.

Maskva (Reuter, UP, Ansa ir EFE) Federalinė Rusija pripažino Ukrainijos nepriklausomybę gruodžio: 1-ją nubalsuotą. Boris Jelcinas tai per žinias pranešė visam pasauliui ir nori užmegsti draugiškus santykius. JAV, Kanada ir Lenkija pripažino Ukrainos nepriklausomybę. 60 nuošimčių balsuotojai išrinko Leonidą Kravčuką pirmuoju prezidentu. Skelbiama, kad M. Gorbačiov, dar šiais metais turi atsisakyti iš SSSR valdžios.

KANAI BASADORIUS

Spalio 9 d. Vilniuje lankėsi Kanados ambasadorius Švedijoje ir Lietuvoje Phillips Michael. Svečias atvežė įgaliojimus ir savo vyriausybės sveikinimus Lietuvai, susitiko su Aukščiausios tarybos pirm. V. Landsbergiu ir vyriausybės nariais. Jis taipogi lankėsi Lietuvos ekonomikos ir finansų ministerijose. Phillips Michael, Kanados ambasadorius Švedijai ir Lietuvai, savo nuolatinę rezidenciją turės Stoholme.

Aukščiausioji Taryba pavedė Petrui Liubertui, VRM policijos departamento generaliniam komisarui ir vidaus reikalų ministro pirmajam pavaduotojui, eiti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro pareigas. Ligšiolinis ministras M. Misiukonis atsistatydino.

Užsienio reikalų ministro Saudargo pavaduotojais paskirti Egidijus Klumbys ir Gediminas Šerkšnys.

Šį rudenį Jeruzalėje lankėsi lietuvių grupė iš Lietuvos. Juos pasveikino Lietuvos žydų sąjungos pirmininkas dr. Aba Gefen, buvęs Izraelio ambasadorius.

Aš, Aba Gefen, žydų išeivių iš Lietuvos sąjungos pirmininkas Izraelyje, perduodu Jums širdingus linkėjimus nuo visų Izraelyje gyvenančių Lietuvos žydų.

Žydų tauta gerai atsimena tuos, kurie ją persekiojo, ir niekada neužmirštų, kurie jai padėjo. Kaip aš, asmeniškai, niekada neužmiršiu Onos Matulevičienės iš Saulinų kaimo, prie Simono miestelio, Alytaus rajone, pripažinta Izraelyje kaip "Pasaulio teisuolė", kurios jau nėra gyvųjų tarpe, taip ir žydų tauta ir Izraelio valstybė amžinai atmins visus tuos kuklius didvyrius lietuvius, kurie gelbėjo žydus.

AT nutarė, kad prez. Z. Gamsachurdija turi gauti algą, ne mažesnę už M. Gorbačiovo ar B. Jelcino algą. Nuo šiol Gruzijos prezidentui per mėnesį bus mokama 4000 rb. algą. Jam taip pat suteiktas butas Tbilisyje, dvj vilos, lėktuvas, malūnsparnis, šarvuotas automobilis ir asmens apsauga. Valstybė padengs ir kitas prezidento išlaidas.

VLIKO ATSIŠAUKIMAS

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas įvykęs lapkričio 1-3 d.d. nutarė užbaigti šios institucijos veiklą.

1944 m. liepos 2 d. Vilniuje VLIKas paskelbė vadovauti Lietuvii tautai, kol nebus sudaryti laisvos ir nepriklausomos demokratinės Lietuvos suvereniniai organai", ir po 48-rių metų kovos yra jau pasiektas ir jo veikla baigiama. Ir š.m. rugsėjo 20 d. Vilniuje buvo pasirašytas tarp VLIKo pirm. dr. K. Bobelio ir min. G. Vagnoriaus protokolas sustabdyti VLIKo veiklą. Ir visi užbaigiamieji darbai turi būti atlikti iki 1992 m. liepos 1 d. Tat VLIKo vadovybė perduoda Lietuvos respublikos aukščiausiajai tarybai ir vyriausybei šiuos pagedavimus:

1. — Lietuvos pilietybės klausimas sukėlė didelį nerimą ir nepasitenkinimą išeivijos lietuvių tarpe. VLIKas prašo, kad Lietuvos respublikos aukščiausioji taryba bei vyriausybė kaip galima greičiau išspręstų šį klausimą ir siūlo, "kad visi lietuvių kilmės Lietuvos respublikos piliečiai ir jų vaikai, buvę Lietuvos respublikos piliečiai 1940 m. birželio 15 d. tebėra Lietuvos respublikos piliečiai.
2. — Pravesti artimiausiu laiku nublševikinimo įstatymą.
3. — Pakviesti Helsinkio baigiamojo akto konferencijos delegaciją atvykti į Lietuvą ir patikrinti lenkų ir kitų mažumų daromus kaltinimus lietuvių tautai.
4. — Paskatinti politinių partijų greitesnį atkūrimą.
5. — Išvystiti artimesnį ir atviresnį Lietuvos valdžios, įstaigų ir išeivijos organizacijų bendradarbiavimą.
6. — Susaukti Lietuvoje VLIKo simbolinį uždromąjį posėdį 1992 m. pavasarį.

VLIKas sveikina Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą, Vyriausybę ir nuoširdžiai dėkoja visiems lietuviams taip stipriai rėmusiems per 48 metus Lietuvos laisvės kovą ir kviečia visus tautiečius į vieningą, gerai išmąstytą, vieni kitų teises ir nuomones gerbiančią darbą, atstatant Lietuvos ekonominį, tautinį, socialinį, kultūrinį bei politinį gyvenimą.

Washingtonė veikusis LIC uždarytas ir jo vedėjas Viktoras Nakas nuo š.m. gruodžio 1 d. perėjo tarnauti Lietuvos ambasada.

SVEIKI SULAUKE ŠVENTŲ KALĖDŲ!

LIETUVOJE

V. Baumila, tai aktyviausias KGB tardytojų per stebėtinai trumpą laiką pasiekęs majoro laipsnį, siautėjo Kybartų apylinkėje po kun. **Sigito Tamkevičiaus** suėmimo masiniais moksleivių, vaikų ir suaugusių tardymais, kaip rašo 1983-1984 L.K.B. Kronikos. Sugebėjęs išgąsdinti, pažeminti, apgauti, grasinti, įžeisti ir vis taip sukurti, melagingai ir saivališkai terorizuodamas nepakenčiamuosius tikinčiuosius, vykdė dvasinį chuliganizmą, kuris turėtų būti baudžiamas, rašo **Jonas Sadūnas** "Lietuvos aide", nes dvasinės traumos užgyja sunkiau negu fizinės. Iš visų KGB tardytojų V. Baumila paliko liūdniausius prisiminimus ir yra pirmasis čekistas Lietuvoje, kuris stengiasi apginti savo garbę ir orumą. Kaip galima apginti tai, kas jau seniai prarasta - ir garbė, ir orumas? ...

Prez. G. Bushas pranešė, kad jis priėmė Japonijos min. pirm. T. Kaifu kvietimą vizituoti Japoniją lapkričio mėnesį.

Reuterio agentūros pranešimu, Anglijos Londono inžinerijos bendrovė IMI laimėjo sutartį kaldinti Lietuvos pinigų. Bus nukaldinti 10,20 ir 50 centų, taip pat vienas, du ir penki litai su Vyčio ženklu.

Lietuvos vyriausybė priėmė nutarimą, kad buvę KGB bendradarbiai negali užimti vadovaujančių vietų Lietuvos ministerijose. Siūloma buvusiems KGB bendradarbiams iš tokių atsistatydinti iki 1992 m. sausio 1 d. Nutarime taipgi nurodoma, jog tolimesnis bendradarbiavimas su sovietiniu saugumu bus laikomas nusikaltimu Lietuvos valstybei.

NAUJI AMBASARORIAI

Lietuvoje lankėsi Airijos užsienio reikalų ministras J. Collins. Jis Lietuvos AT pirmininko pavaduotojui K. Motiekai pristatė Airijos ambasadorių Lenkijoje R. O'Brien, kuris numatomas akredituoti Lietuvoje.

Spalio 2 d. Danijos Karalystės ambasadorius Lietuvos Respublikoje P. D. Nylsan įteikė kredencinius raštus Lietuvos AT pirmininkui Vytautui Landsbergiui.

Pasaulinėje pašto sąjungoje atstatyta Lietuvos narystė dviejuose tarptautinėse ryšių organizacijose: Pasaulinėje pašto sąjungoje ir Tarptautinėje elektros ryšių sąjungoje. Atitinkamos deklaracijos buvo pasirašytos Šveicarijoje - spalio 10 d. Ženevoje bei spalio 11 d. Berne.

Lietuvos Informacijos Biuras

Argentinoje sveikina visas Lietuviškas Organizacijas, Lietuvių Parapiją, Lietuvių Jaunimą ir visus tautiečius su dideliu džiaugsmu atgavus Lietuvai pilną laivę ir Nepriklausomybę, linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

Arturas Mičiudis, direktorius

ŽINIOS IŠ "LIETUVOS AIDO"

Vašingtonas. Pirmojo Čekoslovakijos prezidento T. Masaryko pasirašyta nepriklausomybės deklaracija gražinama į Prahą. 1951 m. ši unikali dokumentą T. Masaryko asmeninis sekretorius slapta išvežė į JAV.

Tokijas. Viešnagės metu Olandijos karalienė Beatrix nukrypo nuo protokolo ir pareiškė, kad daug olandų dar kenčia dvasines ir fizines kančias dėl Japonijos elgesio su belaisviais II pasaulinio karo metu. Tada 20 tūkstančių olandų žuvo, 300 tūkstančių buvo uždaryta į konclagerius. Imperatorius ir ministras pirmininkas T. Kaifu pripažino, kad Japonija elgėsi nepakenčiamai, bet oficialiai neatsiprašė, tik "apgailėstavo".

Honkongas. Didžioji Britanija ir Vietnamas susitarė dėl prievartinio pabėgėlių (vadinamųjų "žmonių iš laivelių") repatriavimo. Jų buvusioje Did. Britanijos kolonijoje yra apie 64 tūkstančius. Gaudynės ir perkėlimas bus vykdomas etapais.

Generolas Kazys Ladiga buvęs nuo 1918 metų Lietuvos kariuomenės savanoriu ir narsiai gynęs ir iškovojęs Lietuvos nepriklausomybę, 1927 - IX išėjo atsargon ir apsigyveno savo ūky Gulbinėnuose. 1940 metais prasidėjus okupacijai suimtas, kam buvo kovojęs prieš bolševikus. 1941 m. spalio 29 d. Solilecko kalėjime sušaudytas.

Markus Wolfas, buvęs Rytų Vokietijos šnipų vadas, 33 metus vadovavęs Rytų Vokietijos žvalgybos operacijoms prieš Vakarus, pasidavė Vokietijos oficialiems asmenims. Jo padarymai gali sukelti didelį susirūpinimą kai kuriems Bonos politikams vadovams.

Alžyras. Alžyro konstitucinis teismas pripažino antikonstituciniu naują rinkimų įstatymą. Kaip žinoma, pagal jį vyrai galėjo balsuoti už savo žmonas.

Jiezinas. Lapkričio 3 d. 11 val. 30 min. Jiezno bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už 1944-1953 m. NKVD nukankintus, nužudytus ir išniekintus Jiezno apylinkių partizanus. Likę gyvi liudininkai teigė, kad Jiezno miestelio apylinkėse NKVD užkasė daugiau kaip 300 partizanų. O po šv. Mišių vyko paminėjimas ir buvo pašventintas paminklas, kuriame iškaltos žinomos kovotojų už Lietuvos laisvę pavardės.

Jungtinių Tautų Sekretoriatas yra nustatęs, kur turtingiausiai žmonės gyvena šia tvarka: Šveicarijoje, Islandijoje, Norvegijoje, Danijoje, Japonijoje, Švedijoje, JAV-bėse, Vokietijoje ir Suomijoje.

Elizabeta Antroji Didžiosios Britanijos ir Jungtinės karalystės karalienė, 1991 m. spalio 10 d. atsiuntė Lietuvos Respublikos Prezidentui p. Vytautui Landsbergiui sveikinimą ir nepaprastą ir įgaliojantį ambasadorių Johną Peartą.

SSSR liaudies deputatas iš Ukrainos, ekonomikos mokslų daktaras V. Černiakas, kalbėdamasis su laikraščio "Večernij Kijev" korespondentu, nepaneigė gandy, kad gana greitai Ukraina pirsks naftą ne iš Rusijos, bet Artimuose Rytuose. "Matyt, priežastis ta, kad Rusija nesistengia prekiauti su mumis, už rublius ir nenormaliomis kainomis. O mes būtinai turime perorientuoti ekonomiką, kad nebūtume fatališkai priklausomi nuo Rusijos", - pasakė V. Černiakas.

Ulan Batoras. Mongolijos prezidentas Očerebatas pripažino, kad surastas broliškas kapas, kuriame palaidoti šimtai budistų, kunigų ir vienuolių, III dešimtmečio teroro aukos. Dar gyvas žudikų būrio vadas gynėsi sakydamas, kad vykdė komunistų partijos priesakus.

Seulas. Policija pranešė, kad gaisro metu viename Korėjos Respublikos pietų miestelyje žuvo 16 žmonių, daug sužeistų. Naktiniame klube supykęs lankytojas papylė ant grindų benzino ir uždegė. Klube tuo metu linksminosi apie 150 žmonių.

Rusijos imperatoriaus įpėdinis didysis kunigaikštis Vladimiras Kirilovičius, lėktuvu atskridęs iš Paryžiaus į Sankt Petersburgą, pirmąkart atsisėjo ant protėvių žemės. Rusijos sosto įpėdinį A. Sobčiakas pakvietė į lapkričio 7 vyksiančią šventę "Vivat Sankt Petersburgui". Šventė specialiai pritaikyta šiai datai ir skirta miesto istorinio pavavdinimo sugrąžinimui. Kunigaikštis atvyko kartu su žmona didžiąja kunigaikštienė Leonida Georgijevna.

Mažosios Lietuvos rašytojo Vilhelmo Storastos-Vydūno, mirusio 1953 m. Vokietijoje ir palaidoto Detmoldo kapinėse, palaikai 1991 m. spalio 14 d. buvo perkelti į Lietuvą ir labai iškilmingai perlaidoti Bitėnų kapinėse, netoli Rambyno kalno.

Komunistų partijos "žmogiškėjimas" sutapo su jos "lietuvėjimu": jei 1947 m. tarp komunistų Lietuvoje lietuviai tesudarė 18 %, 1950 m. - 27 %, 1956 m. - 50 %, tai 1985 m. - 70,2 %.

Argentinos valstybinis pinigas pesas buvo sutvertas 1899 m. lapkričio 4 dieną, jį pakeitė 1970 sausio 1-os dienos "Peso Ley 18.188 nubraukiant keturius nulius: 10.000 pesų virto vienu Ley. Jis išbuvo iki 1983 m. birželio 1-os dienos, taip pat pavirsdamas į "Peso Argentino, kuris teišsilaukė tik iki 1985 m. birželio 15-os dienos. Jį pakeitė "Aus. ralas", iš pradžių turėdamas didelę vertę: 80 centavų vienam amer. doleriui. Bet neilgai tesidžiaugė savo verte. Išleistos monetos po poros trejeto mėnesių nebūrejo jokios vertės. Tik praėitų metų pabaigoj buvo apstabdyta infliacija, o nuo 1992 m. sausio pirmos pradės vėl apyvartoje pasirodyti naujas Argentinos pinigas "pesas" nubraukdamas keu-

rius nulius: 10.000 australų bus vienas pesas.

Vilniuje, kai lankėsi buvęs JAV prezidentas R. Nixonas, tai jį prie televizijos bokšto vilniečiai sutiko su gėlėmis. Čia jis tragiškų sausio 13-padėjo gėlių ir pasakė: "Ši vieta simbolizuoja ir tragėdiją, ir triumfą. Tragėdiją tų nekaltų žmonių, kurie prarado čia savo gyvybę, ir triumfą todėl, kad savo mirtim jie atkreipė viso pasaulio dėmesį į savo tikslą - Lietuvos nepriklausomybę".

Vilniaus Darbininkų sąjunga į Donbasą lydėjo šešių sunkvežimių koloną, kurių kelionė užtruko 42 valandas. Keliaujant jiems per Ukrainą, buvo teikiama visur didelė parama. Ukrainiečiai buvę labai paslaugūs. Pamatę kolonos priekyje trispalvę, priešpriešais atvažiuojantys juos sveikindavo žibintų šviesomis ir pamodavo. Sužinoje, kad streikuojantiems šachtininkams veža maistą, tai vietoj 20 litrų normos benzino, įpildavo 100 litrų. Šachtininkus labai sujaudino mažos tautos atjauta ir pagalba.

Lietuvos Vaikų Viltis

Jug. Amerikos Valstybėse veikia Shriners organizacija, kuri turi 22 ligonines. Ligoninėse yra veltui gydomi vaikai iš viso pasaulio šalių, iki 18 metų amžiaus, kurie turi kaulų, paralyžiaus, odos ar nudegimo problemas.

JAV LB Socialinių Reikalų Taryba suorganizavo Lietuvos Vaikų Vilties komitetą. Šio komiteto tikslas yra atvežti iš Lietuvos vaikus, kurių diagnozė atitinka Shriners ligonių reikalavimus. Tuo atveju tie vaikai gali į JAV-bės, nemokamai pasinaudoti šia labai brangia mediciniška pagalba.

—Kai aš su tavim, Maryte, šoku, tai tiesiog nejaučiu žemės po kojom.

—Kaip tu, brangusis, tą žemę jausi, jeigu nuolat man ant kojų lipi...

—Sūneli, netrukus baigsi mokyklą, o rašai, kaip višta su koja.

—Mama, man nereikės gražiai rašyti, nes aš būsiu gydytojas.

Mark Twain kartą ėjo su kitu rašytoju. Pakeliui jiedu pamatė namą, prie kurio buvo prikaltas garbės įrašo lenta.

—Kažin ką įrašys prie mano namo, kai aš numirsiu? - pratarė Twaino bičiulis. Twainas atsiliepė:

—Padės užrašą: "Išnumuojamas butas".

Neseniai su savo draugu Anupru važiavau autobusu, kuris buvo pilnas keleivių. Mes ramiai sau sėsėjome. Pažvelgęs į Anuprą, labai nustebau, kad jis sėdėjo užsimerkęs.

—Ar tau skauda galvą? - paklausiau.

—Žmogau, - tarė jis, - aš negaliu žiūrėti, kaip tos vargšės moterys turi stovėti, kai vyrai joms neužleidžia vietų.

Vienas vyras skundžiasi savo draugui:

—Aš du kartus vedžiau ir abukart nelaimingai. Pirmoji žmona pabėgo, o antroji vis dar nepabėga.

SEKMADIENIO R I M Š I A I

KALĖDOS - TAIKOS ŠVENTĖ

Mieli Broliai, Sesės Kristuje!

Po ilgų vergijos metų, atgavę religinę laisvę ir valstybinę nepriklausomybę, dėkingomis širdimis, viltingai žvelgdami į ateitį, švenčiame šių metų Kalėdas - Kristaus gimtadienį.

Gražia ir giliai prasminga lietuviška-krikščioniška tradicija jas pradedame švęsti šeimoje, prie kūčių stalo dalindamiesi meilę, susitaikinimą ir vienybę simbolizuojančia plotkele.

Kalėdos, Dievo su žmonija ir žmonių tarpusavio susitaikinimo šventė negalėjo turėti prasmingesnių išvakarių, kaip lietuviškos kūčios "Jei neši dovaną prie altoriaus, sako Kristus, ir ten prisimeni, jog tavo brolis turi šį tą prieš tave, palik savo atnašą tenai prie altoriaus, eik pirmiau susitaikink su broliu ir tik tada sugrįžęs aukok savo dovaną". (Mt. 5:23).

Vykdydami šį Kristaus įsakymą, prieš einant į Bernelių mišias pagarbinti mūsų Išganytoju ir Broliu tapusio Dievo Sūnaus, mes pirmiausiai apglėbiame vienas kitą, atsiprašome ir atleidžiame metų bėgyje patirtas skriaudas ir nesupratimus, pamirštame skirtingas ideologines ir politines pažiūras, priimame vienas kitą tokiais kaip esame. Tik tada, susitaikę tarpusavyje, mes skubame į bažnyčias, nešame dievui pagarbino, padėkos ir geros valios atnašą - nuoširdų pasiryžimą vienągai darbuotis dėl šviesesnės savo pačių, tautos bei visos žmonijos ateities. Prie kūčių stalo sėdame ne vien kaip paskiros šeimos, susitaikinimo vakarienėje dalyvaujame visa tauta: gyveną tėvynėje ir po visą pasaulį išsisklaidę jos vaikai.

Ilgai vergijos, melo ir smurto metai šeimos ir tautos gyvenime yra palikę daug dar neužgydytų žaizdų, reikalingų išganingos Kalėdų malonės, nešančios meilę, kur viešpatauja neapykantą; atleidimą - kur įžeidimas: šviesią viltį - kur nevilts.

Daug laimingų, džiugių ir kartais skaudžių momentų išgyvenome paskutiniiais metais: Vingio parko stebuklą, Baltijos kelią, kovo 11-tąją, sausio 13-tosios naktį bei rugpiūčio 18-21-os dienas; Lietuvos trispalvės iškėlimą Jungtinių Tautų vėliavų parke rugsėjo 17-tąją. Už šias ir kitas akimirkas dėkosime Tautų Tėvui ir į mūsų žmonių gyvenimą įsijungusiam, mūsų likimu besidalijančiam Jo Sūnui Jėzui Kristui, kuris prieš 2000 metų savo pirmuoju atėjimu išsklaidė pasaulį slėgusią nežinios tamsybę, suteikė amžino gyvenimo viltį.

Dabar mūsų dienose savo nuolatinę malonę veikia Jis plečia savo taikos ir meilės karalystę, savo paslaptinę Apvaizdos ranka paversdamas niekais piktyčių sumanymus. Šią Kalėdų dieną mūsų ypatinga padėka Taikos Karaliui bus už naująjį Dovydą -

Landsbergį, už jam suteiktą nesvyruojantį tikėjimą į tiesos pergalę ir už tuos aštuonis girtus "Sąjungos gelbėtojus", Dievo Apvaizdos panaudotus galutinam blogio imperijos sutriuškiniui.

Dievo Apvaizdos paslaptinėje veikime atgavome laisvę ir valstybinę nepriklausomybę. Sužavėjome pasaulį tautiniu susiklausimu ir tikėjimu, kad tiesa ir teisingumas yra galingesni už tankus ir viešpataujančią melą. Su nepaprastu dėmesiu klausėsi Jungtinių Tautų asamblėja Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio: "...nors matėm, kaip išsigimstama ir nusikalstama, kaip šimtams tūkstančių gali būti atimama gyvybė arba tėvynė - mūsų žmonių širdyse neužges namai ruseno tikėjimas galutiniu teisingumu". Į jo kvietimą dorą ir teisingumu pagrįsti tautų santykius - "Jeigu žmogus nori gyventi dorai, tad kodėl negali būti doros politikos?" - tautų šeimos atstovai atsakė entuziastiškai, ilgą plovimu.

Doros ir teisingumo žmonija tikisi ir laukia ne vien iš pasaulio vadovų, bet ir iš kiekvieno mūsų. Vakarų pasaulis kenčia ir ilgsi išsivadavimo iš korupcijos, pragmatizmo, hedonizmo ir seksualinio palaidumo. Mūsų tauta nors ir išsivadavo iš sovietinės vergijos, bet tebevargsta nuo suluošintos darbo etikos, nuo kaip grybų pridygusių seksualinių video salonų ir per spaudą propaguojamos pornografijos, nuo vedybinės neištikimybės, negimusių kūdikių žudimo ir savižudybių.

Washingtono spalio 13 Amerikos tautinėje šventovėje minint Šiluvos Marijos koplyčios 25 metų dedikacijos sukaktį, vysk. Sigitas Tamkevičius kvietė tikinčiuosius dėkoti už tris stebuklus - per 50 metų išlaikytą ištikimybę Dievui ir tėvynei, už tautos prisikėlimą ir valstybinę nepriklausomybės atgavimą. Jis prašė, kad melstume dar vieno - prisikėlimo iš ekonominės ir dvasinės bedugnės.

Malda, visuomeninė veikla ir materialinė parama gelbėjome tautai jos vergijos metuose, prisidėjome prie išmeldimo tu trijų stebuklų. Malda, profesinė ir techninė pagalba bei krikščioniško gyvenimo pavyzdžiu padėjome tautai susilaukti ir šio ketvirtojo. "Lietuva laukia iš išėivijos, kalbėjo vysk. J. Žemaitis Chicagoje, patyrusių jaunimo organizacijų vadovų ruošti ideologinio auklėjimo stovyklas, laukia religinių - ideologinių knygų, laukia praktinių patarimų, kaip atstatyti suluošintą tautos moralę".

Džugaus Kristaus gimtadienio ir viltingų, Dievo laiminamų, Naujųjų metų linkiu visiems, gyvenantiems laisvę ir valstybinę nepriklausomybę atgavusioje tėvynėje ir čia išėivijoje.

Vysk. Paulius A. Baltakis, O.F.M.

RELIGINĖS ŽINIOS

Arkiv. Paulius Marcinkus įsikūrė Sun City, Arizonoje ir pagal galimybes nuoširdžiai aptarnauja šios apylinkės lietuvius.

Kun. Antanas Saulaitis, S. J., pasikirtas ryšininku tarp emigrantų bei tremtinių komisijos ir Vyskupų Konferencijos Amerikoje. Atvažiuoja į Jaunimo Kongresą.

Kun. F. Bendoraitis, daugiau kaip 30 m. besidarbuojas tarp Bolivijos indėnų, buvo peršautas. Viena kulka pataikė į krūtinę, kita - į šoną. Nugabentas gydytis į Santa Cruz ligoninę. Kun. Bendoraitis anksčiau buvo Afrikoje, darbavosi su žinomu labdarium dr. Schweitzer. Vėliau darbavosi Amatinėnų. Guajara-mirim miestelyje zonės džiunglėse tarp vargingiausių pastatė 150 lovų ligoninę ir per 20 m. rūpinosi jos išlaikymu. Antrą ligoninę pastatė Guyaramerin miestelyje, Bolivijoje. Jam talkina lietuvaite gail. sesuo vienuolė Ksavera. Ji buvo aplankę gydytojais ir studentais iš Lietuvos ir jam padėjo.

AT deputato Alfonso Svarinsko mintys:

Jeigu nė vienas iš buvusiųjų nesugeba prieš tautą ne žodžiu išpažinti savo nuodėdames, nei sąžiningu darbu Lietuvos labui išpirkti savo kaltes, aš tokiais netikiu. Bet kai kurie mūsų šiečiai dar ir šiandien apsimeta kovotojais "už liaudies gerovę" - esą opozicija. Gi norint būti tikra opozicija, reikia turėti švarią sąžinę. Man atrodo, kad tie mūsų "opozicionieriai" tebetarnauja Maskvai, kuri jų vis dar nepalėdžia iš tarnybos. Jeigu Dievo nebijo, bent žmonių pasigėdytų. Tai patys tie demokratijos "šalininkai", kurie šiandien garsiausiai šaukia apie demokratijos stoką, vos tik jų vakarykštį luomą pajudini. Todėl ir sakau: pradėkime nuo gamtos ir žmogaus sąžinės apvalymo. Tik tada išlikime kaip valstybė. (Lietuvos aidas 1991-11-7).

Kun. Domininkas Valentis žurnale "Vytis" Nr. 1 aprašo, kaip jis, Brooklyn, N. Y., gimęs iš nelietuvių tėvų, lankydamas Apreiškimo parapijos lietuvišką mokyklą, buvo paveiktas dominikonės seselės Nikodemos, kuri išmokė jį pamilti lietuvius. Jis buvo taip pat paveiktas dviejų tos parapijos simpatingų lietuvių kunigų bei klebono, kuris esant jų šeimai neturtingai, net užmokėdavo už aukštesniąją jo lankomą mokyklą. Aprašo, kaip jis šešerius metus ėjo kunigo mokslus Šv. Kazimiero kolegijoje Romoje. Išventintas kunigu, 17 metų dirbo sielovadoje Vokietijoje, kur jį maloniai paveikė vysk. A. Deksnys. Pagaliau Lietuvos kardinolas pakvietė jį dėstyti Kauno kunigų seminarijoje, kur jis visuose kursuose lietuviškai dėsto Šv. Raštą ir dvejuose kursuose dėsto vokiečių kalbą, skaito paskaitas lietuviams ir jaučiasi laimingas Lietuvoje.

Vengrijos parlamentas liepos 10 d. nutarė gražinti Bažnyčiai beveik visą komunistų konfiskuotą nuosavybę.

Kun. Ted Stone, išventintas 1952 m., kai kurį laiką vadovavo Čikagos arkivyskupijos Krikščioniško, mokslo brolijai, tačiau 1969 m. gavo Romos dispensą ir, pasitraukęs iš kun. vedė. 1981 m. jo žmona mirė, palikdama du vaikus. Jų sūnus Tim, 17 m., lanko aukštesniąją mokyklą Park Ridge, o duktė Betanija, 19 m., yra studentė. Tapęs našliu, Ted Stone pasiryžo vėl grįžti į kunigystę. Jau nuo 1984 m. prašėsi priimamas atgal. Pagaliau 1991 m. sausio 7 d. kard. J. Bernardinas pranešė, kad jis priimamas į Dievo Motinos parapiją, Park Ridge, kur jis jau nuo 1984 m. talkino bažnytiniame darbe.

Rytų Vokietijos pilietis Hansas Fridrich Fischer, Leipzigo universitete baigęs slavistiką ir anglistiką, įsitikino, kad, augęs katalikų šeimoje, negalės dėstyti komunistų kontroliuojamoje mokykloje, perėjo studijuoti teologiją, tapo kunigu ir vienuoliu, susižavėjęs Šv. Pilypo Neriečio vienuolynu. Išmoko lietuvių kalbą ir nuoširdžiai rūpinasi Lietuvos reikalais, būdamas nariu "Teisingumas ir taika" sąjūdyje, organizuoja paramą Lietuvai.

Tanzanijoje kunigų seminarijos yra perpildytos, nors veikia jų net penkios. Kai kuriose yra net po 600 jaunuolių, besimokančių būti kunigais. Nebeturint vietų ir trūkstant lėšų, praeitais metais atsisakyta priimti dar 50 kandidatų.

Jonas Paulius II, lankydamasis Ispanijoje, sužinojęs, kad ten jaunimo suvažiavime yra Nijolė Sadūnaitė, ją pakvietė, paprašė papasakoti apie Sibirą ir Lietuvą ir pasisakė, kad buvo skaitęs jos atsiminimų knygą; pasakė, kad kasdien meldžiasi už Lietuvą, yra susirūpinęs jos likimu ir turi vilties Lietuvą aplankyti.

Maskvoje į stačiatikių Velykų pamaldas Šv. Bazilijaus katedroje susirinko apie 3.000 žmonių. Po revoliucijos tai buvo pirmos tokios pamaldos Raudonojoje aikštėje. Pamaldose dalyvavo ir Rusijos prezidentas Boris Jelcinas, ministeris pirm. Valentinas Pavlovas. Miesto vadovybė paruošė katedrą Velykų pamaldoms; ji buvo paversta architektūros muziejumi. Televizija transliavo pamaldas iš katedros, perdavė velykinį patriarcho pasveikinimą.

Ar skils Anglikonų Bažnyčia?

Anglikonų bažnyčia atsirado per moteris, kai karalius Henrikas VIII nepaklausė Popiežiaus savo vedybų reikaluose, ir dabar, atrodo, per jas gali suskilti. Keli aukšti bažnyčios pareigūnai pareiškė, kad jie negalės likti toje bažnyčioje, kur kunigais bus išventintos moterys. Kiti, priešingai, reikalauja, kad moterims būtų duota teisė tapti kunigu.

Šv. Kazimiero Seseles paminėjo Auksinį Jubiliejų

Šiais 1991 metais sukako pusė šimto metų, kaip Argentinon atplaukė pirmos trys Šv. Kazimiero Seseles: Adorata Ester ir Rosana, kurias sutiko kun. Kaz. Vengras ir laikinai patalpino pas Marijos Krikščionių Pagalbos Seseles. Tai buvo 1941 m. spalio 1 d.

1992 metais Šv. Kazimiero seselės persikelė į Avellaneda ir apsigyveno ponų Mačiulių namuose iki kol pasistatė nuosavus namus 1945 metais. Nuo 1942 m. Šv. Kazimiero Seseles pradėjo vadovauti naujai pradžios mokyklai, kuri laikinai veikė klebonijoje iki 1946 metų, kai buvo pastatyta nauja mokykla ir viršuje salė.

Šv. Kazimiero seselės per visą laiką sėkmingai vadovauja Aušros Vartų pradžios mokyklai iki šiam laikui. Mokyklai vadovauja seselė Nilda Varanuskaitė, jai padeda seselė Joice Dopkin, seselė Monika. Mokykla pastoviai turi virš 400 mokinių.

Paminėti auksinį Šv. Kazimiero Seseles jubiliejų ir Čikagos š.m. lapkričio mėn. 19 d. a.vyko vienuolyno Generolė Marilyn Kuzmickas ir jos patarėja Seselė Juozepa, kurios apsisostojo Avellanedos Seseles namuose ir dalyvavo jubiliejinėje programoje, kuri įvyko šių metų lapkričio 23 d. su šia programa.

Išklimingos Šv. Mišios

Bažnyčiai sausakimšai prisipildžius tikinčiųjų, padėkos Šv. Mišias atnašavo Avellanedos vysk. Ruben Di Monte, kuris pasakė jubiliejinį pamokslą, išskeldamas Šv. Kazimiero Seseles didelį pasiaukojimą auklėjimo darbe. Šv. Mišias koncelebravo klebonas kun. Aug. Steigvilas. Giedojo mokyklos mokinių chorelis.

Mūsų programa parapijos salėje

Dr. Algis Čepulis ir ponija Roma Čepulienė, su Amerikos gydytojų ekskursija, lankėsi Bs. As. nuo lapkričio 29 d. iki gruodžio 3 d. Aplankė Liet. Parapiją, Tautos Muziejų ir Susiv. Liet. Argentinoje.

Malonūs tautiečiai, nors tokiam trumpam laikui užsukę į Bs. As. nepraleido progos susipažinti su Argentinios liet. kolonija. Jie jau buvo aplankę Braziliją, Rios de Janeiro ir Iguazu kroklius.

"Tukas" Dvisavaitinis laikraštėlis vaikams. Red. Saulius Bartaška. Kaunas, Tiražas 20.000 "Tuko" prenumerata pusmečiui - 6,60 rub. (mieste) ir 7,20 rub. (kaime). Užsienyje su pašto išlaidom: 30.000 dol.

ROSARIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA sveikina visas lietuviškas organizacijas, nepailstančius veikėjus ir visus lietuvius, atkovojučius Lietuvos Nepriklausomybę, lietuvišką jaunimą bei spaudą, linkėdama daug laimės ir džiaugsmo visiems šių švenčių proga.

Pamaldoms užsibaigus, parapijos salė prisipildė publikos, kur prasidėjo meno vakaras, susidėjęs iš trijų meniškų dalių.

Vakaro programą atidarė mokytoja plė Laura Puglisi, trumpai apibūdindama Šv. Kazimiero Seseles veiklą mokykloje.

Pirmoje meno dalyje scenoje pasirodė mokyklos vaikų choras, vadovaujamas p-lės Margaritos Bonchiolini, kuris išpildė liaudies dainų pyne, užbaigiant lietuvių kalboje su giesme "Šv. Kazimierai". Minia nepagailėjo katučių palydint šį vaikų chorą.

Antroje dalyje buvo atvaizduotas pirmųjų Šv. Kazimiero Seseles atvykimas Argentinon su Mac-Corning laivu, jų pirmieji žingsniai naujoje žemėje. Mokyklos mokiniai labai puikiai išpildė seselių, kunigo Vengro ir arkivysk. Juan Cimento roles, publikai palydint karštais plojimais. Šį vaizdelį paruošė seselė Monika ir mok. plė Silvia Peralta.

Trečioje dalyje scenoje pasirodė mokyklos mokiniai su liaudies šokiais. Pirmoje vietoje labai gražiai atliko "Misa Criolla" su plastiniais šokiais. Toliau mokyklos vaikai dar pašoko visą cilė liaudies šokių. Šią programos dalį užbaigė šokių prof. Myriam Santos, kuri netik vadovavo šokiams, bet taip pat pašoko keletą meniškų baletnių šokių.

Šv. Kazimiero Seseles pasveikino parapijos skautės, buvo įteikta graži marmurinė lentelė Motinai Generolei Marilyn, o visoms seselėms įteiktos gyvos gelės. Gėlių puokštė buvo įteikta poniai Mačiulienei, kuri priglaudė primas seseles savo namuose. Visiems atsidėjo Motina Generolė ispanų, anglų ir lietuvių kalboje. Šv. Kazimiero Seserys ir Tėvai Marijonai Motinai Generolei įteikė menišką lentelę iš bronzos šio jubiliejaus proga, už ką Viešnia liko labai dėkinga.

PUKIAI "BIRUTIETĖS" ATŠVENTĖ SAVO VEIKLOS 60 METŲ Adrogo mieste. Š.m. gruodžio 1 d. 12 val. Šv. Mišiom už Lietuvos Laisvę, kuriose buvo pasimelsta už suteiktą nepriklausomybę ir paaukojusius gyvybes 50-ties metų kovose bei mirusias "Birutės" nares prašant sveikatos gyviesiems Lietuvos dabartinei valdžiai ir Onai Čežiūtei Janulienei. Per Mišias vadovavo giedojimui ir solo pagiedojo p-nia Georgina M. Bartulienė, kuri ir baigiantis pietų puotai, taip pat padainavo keletą lietuvių patrijotinių dainų. Pradžioj puotos buvo sugiedotas Lietuvos himnas, tylos minute pagerbti mirusieji ir palaimintas valgių stalas. Susivienijimo Lietuvių Argentinoje pirm. p. Raul Staloraitis tarė sveikinimo žodį. Programai vadovavo "Birutės" Dr-jos pirm. p-nia Vince Gražulevičienė. Klaipėdiečiai lietuviai padainavo keletą sutartinių. Loterijoje laimėjo gražių fantų ir nuotaikingai buvo praleista popietė.

IŠ MŪSŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLOS

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE VEIKLA

- 13-10-91. Tautinių šokių ansamblis "Dobilas" vadovaujamas p. Enrique Čikota ir jaunuolio Walter Holsdmann muzikos palida, dalyvavo "Encuentro de colectividades extranjeras en la Argentina" programoje, kurią organizavo "Club nautico Hacoaj" Tigre mieste; gi 16-11-91 ansamblis dalyvavo varžybose "Concurso de bailes folkloricos" Belgrano salėje ir tarp keturiolikos dalyvavusiųjų ansamblių laimėjo antrosios vietos premiją ir specialų pagirimą. 6-12-91 ansamblis buvo pakviestas dalyvauti "Festival Croatia", kuris buvo Teatro Nacional Cervantes salėje.
- 30-11-91. Lietuvių kalbos pamokų užbaigimo proga, kurias buvo suorganizavusi S.L.A. Kultūros Komisija, buvo pagerbtas p. Bronius Laurikėnas, kuris iškvietas iš Vilniaus, Lietuvos, su dideliu pasišventimu davė Lietuvių kalbos, dainų, šokių ir žaidimų pamokas, kurios plačiai buvo aprašytos 24-11-91 dienos, Buenos Aires dienraštyje "La Nacion". Reikia pastebėti, kad p. Br. Laurikėnas ko nuoširdžiausiai bendradarbiavo su ansambliu "Dobilas".
- Ansamblis "Žibutės", Dr. Jono J. Simanausko vadovybėje, 18-12-91 dalyvavo "Club Español" Buenos Aires mieste, viename užsieniečių bendruomenių reprezentatyviniame koncerte. "Žibučių" chore dalyvauja: ponios Ana Bačanskis de Deveikis; Irene Bačanskis de Gyurkovits; Silvia Stankevičius de Graciano; Isolda Simanauskas de Calabria; Adriana Stalioraitis de Acion; ir panelės Dana Blaudžiunaitė; Paula Vogl; Carla Stukaitė ir Veronika Bačinskytė.
- Atgavios programoje buvo surengtos ponios Neli Žavickaitės de Mahne ir p. Nicolas Bratanich dvi išvykos: 16-11-91 "vienos dienos stovyklavimas" ir 24-11-91 apsilankymas Buenos Aires Aeroparque aerodrome, į kurį buvo pakviesti p. Alejandro Didžiulio.

Maudymosi baseinas veikia: antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 19 val.; šventadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 10 iki 20 val.; pirmadieniais yra uždarytas.

Mūsų maudymosi baseine veikia pilnas patogumų aptarnavimas: baseinukas vaikams; rūbinė sargo saugoma; gelbėjimosi priemonės; šiltas ir šaltas dušas; aikštelė orasviedžiui; pievelė su kėdėmis ir skėčiais nuo saulės;

Mielas skaitytojau,
ar jau užsimokėjai
LAIKO prenumerata?

būtinai gydytojo patikrinimas ir bufetas su valgiais, šaltas ir šiltas gėrimais. Greitai Centro Valdyba nustatys dieninių, mėnesinių ir šeimyninių įžangų kainas visam maudymosi laikotarpiui.

TIK BEVEIK DEŠIMTS METŲ

Spalio 27 d. S.L.A. Kultūros Komisija susirinko Irenos ir Leopoldo Stankevičių namuose paminėti savo veiklos dešimtmetį vakariene, kuri skoningai buvo paruošta visų ponių suneštu valgiu. O po užkandžio ir kalbų, dainomis ir šokiais pasilinksminimas tesėsi iki vėlumos.

Bevertant Kultūrinius Komisijos dokumentus matyti kokie taip feikalingi darbai buvo atlikti ir dabar atliekami nepavargstančių ir daug laiko atiduodančių šiai veiklai K. K. narių, kurie stengiasi lietuvių kolonijai ir vietiniams pateikti paskaitų, koncertų, meno parodų, kad atkreiptus dėmesį į Lietuvių tautos istorinį bei kultūrinį gyvenimą. Pirmieji žingsniai nebuvo rožėmis kloti, reikėjo ieškoti būdų kaip sudominti visuomenę, o paskaitų įvairiomis tēmomis buvo daug ir įdomių, kad po dešimt metų stebimės kaip viskas buvo puikiai organizuota ir ryžtingai įvykdyta.

Poniai Irenai Stankevičienei pakėlus taurę linkėjo visiems toliau drauge dirbti, kaip lig šiolei: su didele meile ir nuoširdumu.

Tame suėjime dalyvavo JAV Kultūros reikalams pirmininkė p-nia Dalia Kučėnienė, ji palinkėjo sėkmės lietuvių darbuose. Lietuvos Garbės Konsulas Argentinoje inž. A. Rastauskas, Kultūros Komisijos narys, padėkodamas už puikų vakarą šeiminkams, pabrėžė, kad dabar atgavus Lietuvai nepriklausomybę yra svarbu ne tik politiniai ar ekonominiai ryšiai su Lietuva, bet ir kultūriniai.

Tarė žodį SLA pirm. R. Staloraitis dėkodamas už visą darbą įdėtą kultūros labui. Ponia I. Simanauskienė pranešė, kad iš prof. E. Parselio ir žmonos gavo daug linkėjimų ir sėkmės ateityje visai Kultūros Komisijai.

Buvo labai gražiai sugiedotas tradicinis "Ilgiausių Metų", didelė torta, kurioje matėsi žvakutės su kaspinais ir gėlėmis su trispalve Lietuvos vėliava.

Čia rašo pakviestas SLA Kultūros Komisijos ir Valdybos 1991 metuose dėstyti lietuvių kalbos, dainų, šokių ir žaidimų, sveikina visą branduolį ir linki sėkmingai tęsti kultūros darbą ateityje.

SLA Kultūros Komisiją sudaro: I. Stankevičienė, I. Simanauskienė, A. Brazaitienė, K. Kliaugienė, A. Deveikičienė, M. E. Blumbergienė, A. Rastauskas ir A. Vezbickas. Paskutiniame dešimtmetį jie visi prisidėjo platindami kultūrinį darbą lietuvių tarpe Argentinoje.

Bronius Laurikėnas
Vilnius - Lietuva

MŪSU MIRUSIEJI

† Mons. Brėnias Burneikis, mirė rugsėjo 10 d. po sunkios ligos, Marijos Taikos karalienės šventovės Klaipėdoje statytojas ir klebonas. Už jos statybą velionis gimęs 1923 m. sausio 9 d., kunigu išventintas 1950 m. rugsėjo 24 d. buvo neteisėtai spkaltintas ir kalintas sovietinės okupantų valdžios. Iš tikinčiųjų atimta šventovė, nugriovus jos bokštą, buvo paversta filharmonijos sale. Šventovę Klaipėdos katalikams gražino nepriklausomybės Lietuvai siekusi vyriausybė. Mirtis klebonui mons. B. Burneikiui neleido užbaigti Marijos Taikos Karalienės šventovės atstatymo. Ji dabar jau turi bokštą ir maldai kviečiančius varpus. Rugsėjo pabaigoje virš pagrindinių šventovės durų septyniolikos metrų aukštin iškilo Švč. Mergelės Marijos skulptūra, antrą kartą sukurta vilniečio skulptoriaus Vytauto Šerio. Pirmą kartą jis šią skulptūrą buvo sukūręs 1959 m. Tada ji buvo sunaikinta sovietinės valdžios atstovams šventovę atėmus iš tikinčiųjų.

IVAIRENYBĖS

Rusijos imperijoje trūksta daug pačių būtiniausių dalykų, bet taipogi ten trūksta vyriškų asmenų: 1132 moterims tenka tik 1000 vyrų!

Arkliai pavojingesni už motociklus! Ir labai motorizuotame amžiuje apie 30 milijonų amerikiečių jodinėja arkliais, o nemažai jorikų nukrenta nuo arklio ir susižeidžia. Pagal ligų kontrolės centro statistiką, jorikas susižeidžia per 350 jodinėjimo valandų, o motociklininkas - per 7000 važinėjimo valandų!

Stoke-on-Teas gyventoja Doris Irish už šešis senovinius pensus prieš 50 metų nusipirko elektros lempučių, įsuko ją vonios kambary ir tebesidžiaugia jos skaisčia šviesa!

Valstybinių perversmų rekordas priklauso Pietų Amerikos valstybei Bolivijai, kuri išsikovojo nepriklausomybę 1925 metais: ligi šiol ten jau įvyko 191 perversas!

Rusijoje daržovės šį pavasarį buvusios tokios brangios, kad Madagano ligoninėje vietoj daržovių ligoniams kasdien buvo duodama po 20 gramų ikry (caviar)...

"Daily Mail" Maskvos korespondentas pataria ten neklausti moterų amžiaus, o ypač krautuvės tarnautojos Jekaterinos Schneider, kuriai, pagal jos pasą, yra 943 metai! Klaida atsiradusi dėl pasų išdavimo įstaigos tarnautojo neapsižiūrėjimo. Pasė įrašyta gimimo data - 1048 metai. Tai dar ne viskas: jos miesto biurokratai sako, kad klaidos ištaisyti negalima...

Čikagos arkiv. kard. J. Bernardin pasiuntė Lietuvos kardinolui V. Sladkevičiui užuojautą Lietuvos Bažnyčiai dėl Vilniaus arkiv. J. Steponavičiaus mirties, pažymėdamas, kad jam susitikimas su tuo Lietuvos arkivyskupu padaręs didelį įspūdį.

KAS REDAGAVO

"LK.B. Kroniką"?

Vysk. Sigitas Tamkevičius, SJ, spalio 19 d. Čikagoje, Jaunimo centre, kalbėdamas lituanistinių mokyklų mokiniam apie savo išgyvenimus okupuotoje Lietuvoje ir Sibire, atskleidė, kad jis 11 metų redagavo "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką". Tai yra nuo 1972 m. iki 1983 m., kol buvo KGB suimtas. Nuo tada "Kroniką" redagavo kun. Jonas Boruta, SJ.

Leidiniui medžiagą, surinkdavo žmonės iš įvairių Lietuvos vietovių. Surasytas žinias lapeliuose redaktorius paslėpdavo. Po poros mėnesių, kai buvo pakankamai medžiagos, žinios būdavo perrašomos mašinėle. Atliekant šį darbą, visada kūrendavosi krosnis, kad, staiga užklupus KGB agentams būtų galima viską sudeginti.

Atspausdinus 7 mašinėle rašytas kopijas, visa ranka rašyta informacija būdavo sudeginta, o taip pat ir pirmoji mašinėle rašyta kopija. Tokiu būdu KGB negalėjo nustatyti, kas ir iš kur rašo, o tai pat ir kokia mašinėle perrašoma.

Pirmaisiais spausdinimo metais "Kroniką" užsienio žurnalistams perduodavo Maskvoje esantys disidentai. Ilgainiui jie visi buvo suimti. Tada pradėta "Kroniką" filmuoti.

Iš visų spausdinimui paruoštų "Kronikos" numerių tik vienas nepasiekė skaitytojų. Tą numerį spausdino Nijolė Sadunaitė. Įsiveržus į jos butą KGB, ji užsidarė spintoje. Kol ji buvo surasta, ji suspėjo visą numerį suplėšyti į gabalėlius. Kai buvo surasta spintoje, jai pavyko išsiprašyti į prauskylą. Visi "Kronikos" gabalėliai, įmesti į tualetą nuplaukė su vandeniu.

Vyskupas laiko stebuklu, kad KGB, turėdama modernias sekimo priemones, nepajėgė sustabdyti "Kronikos". ("Draugas" 1991-X-25).

SUKAKTUVININKAI

Vysk. Antanas Deksnys Vokietijoje gegužės 25 d. iškilmingai atšventė 85 metų amžiaus ir 60 metų kunigystės sukaktį.

Kun. Juozas Pragulbickas ir Kan. Vaclovas Zakarauskas atšventė 60 metų kunigystės sukaktį.

Kun. Antanas Zakarauskas, Kun. Stasys Adominas, kun. Juozas Matutis, kun. Juvenalis Liauba, O.F.M., kun. Stasys Petraitis, SDB ir kun. Ignas Mikalauskas, O.F.M. atšventė 50 metų kunigystės sukaktį.

Šv. Kazimiero lietuvių parapija Gary, Indiana, Šv. Kazimiero parapija, Sioux City, Iowa ir Sopulingos Dievo Motinos parapija Kearny, N. J. atšventė 75 metų sukaktį.

Šv. Kazimiero parapija Paterson, N. J. šventė 80 metų sukaktį.

Šv. Trejybės parapija, Newark, N. J. atšventė savo 90 metų gyvavimo sukaktį.

Šv. Jurgio parapija Shendoah, Penn. atšventė 100 metų gyvavimo

sukaktį. Ji yra pirmoji lietuvių parapija Amerikoje.

Spalio 12-13 dienomis buvo atšventi Nekaltai Pradėtosios Marijos bazilikoje 25-ri metai Šiluvos Dievo Motinos koplyčios Wasingtone. Dvasiškių tarpe dalyvavo Wasingtono kard. James A. Hickey, Oklahomos arkiv. Charles Salatka, Kaučo vysk. augziliaras Sigitas Tamkevičius, vysk. Antanas Deksnys, ir šventės rengimo garbes pirmininkas vysk. Paulius Baltakis, O.F.M. Buvo pasigęsta dėl silpnos sveikatos negalėjimo atvykti kard. Vincento Sladkevičiaus ir koplyčios iniciatoriaus vysk. Vincento Brizg'o.

Klaipėdoje įsteigtas trečias Liet. Katalikų Mokslo akademijos židinys. Pirmieji du yra Vilniuje ir Kaune.

Čikagos arkivyskupijoje yra 389 parapijos, 325 parapijinės mokyklos, 51 katalikų aukštesnioji mokykla, 12 globos įstaigų trys seminarijos, kuriose kunigystei ruošiasi 462 jaunuoliai.

Anglijos vienos iš didžiausių anglikonų seminarijos direktorius Denis Lloyd perėjo į katalikybę. Viešame pareiškime paskelbė, kad paveikė faktas, jog Anglikonų Bažnyčioje vis mažiau dvasios laisvės, prarandamos pozityvios tradicijos.

Šimet sueina nemaža svarbių sukaktių: prieš 50 m. (1941 m. gruodžio 4 d.) mirė katalikų filosofas prof. Stasys Šalkauskis; prieš 200 m. (1791 gruodžio 5 d.) Vienoje mirė daugelio religinių muzikos kūrinių kompozitorius Amadėjus Mozartas; prieš 60 m. Panevėžyje (1931 m. gruodžio 24 d.) mirė ateitininkų himno autorius poetas kun. Jurgis Tilvytis (Žalvarnis) MIC; prieš 20 m. Bonoje mirė katalikas istorikas prof. Zenonas Ivinskis.

Vilniaus arkivyskupiui popiežius yra suteikęs ordinario titulą, ir dabar Balso togėje gyvenantieji lenkai vyskupai nebegalės vadintis Vilniaus vyskupais, o ten esanti kunigų seminarija nebus laikoma Vilniaus seminarija.

OI TAS DŪMAS - TAI GARDUMAS

Pasaulinės sveikatos apsaugos organizacijos duomenimis, kas 13 sekundžių pasaulyje miršta žmogus nuo ligų, kurias sukretė arba komplikavo rūkymas. Vis dažniau šiuo nelaiminguoju būna moteris.

Pirmą kartą istorijoje moterų mirtingumas nuo plaučių vėžio didesnis negu nuo krūties vėžio. 80 % tokio mirtingumo sukėlė rūkymas. O nuo 29 iki 48 % moterų Argentinoje, Brazilijoje ir Venecueloje rūko netgi nėštumo metu.

Rūkančių moterų mirtingumas gerokai didesnis negu nerūkančių. Plaučių vėžys kasmet nusineša daugiau kaip 127 tūkstančius aukų, iš jų vis daugiau moterų. Išsivysčiusiose šalyse moterų mirtingumas nuo šios ligos tiksliai per pastarąjį dešimtmetį padidėjo beveik du kartus. Pavyzdžiui, Did. Britanijoje vyrams pradėjus mažiau rūkyti, sumažėjo mirtingumas nuo kvėpavimo organų piktybinių auglių. O kiek prisieina skausmo pa-

SECCION ESPAÑOLA

RATIFICA UCRANIA SU SEPARACION DE MOSCU

Kiev (EFE) - Europa despertará hoy con un nuevo gran estado en el centro del continente, independiente de la URSS, al confirmarse todos los pronósticos en el referéndum celebrado ayer en Ucrania, en el que la población de esta república participó masivamente.

Los ucranios también eligieron ayer a su primer presidente entre seis candidatos, de los cuales se destaca el actual presidente del Parlamento, Leonid Kravchuk, aunque la duda estriba en si éste logrará la elección en la primera vuelta o deberá celebrarse una segunda dentro de quince días entre los dos finalistas.

Los resultados oficiales de la consulta no se conocerán hasta la tarde de hoy y la incógnita se centra en si todas y cada una de las distintas regiones de Ucrania, incluidas las que cuentan con una población mayoritariamente rusa, apoyan la secesión.

El escrutinio presidencial será todavía más lento y según los sondeos extraoficiales, si Kravchuk logra ser elegido en la primera vuelta, lo será por escaso margen de votos.

Lev Tanjiuk, diputado nacionalista y presidente de la comisión de cultura del Parlamento, aseguró ayer que "no hubo ninguna región en contra de la independencia".

Tanjiuk, miembro del movimiento nacionalista RUKH, es también el jefe de campaña del candidato presidencial, Viacheslav Chornobil, en segunda posición según los datos de la prensa.

"Incluso ganaremos en Crimea, con más del 55 por ciento de los votos", dice sobre esta conflictiva zona, donde por cada ucranio hay dos rusos, muchos de ellos militares.

Según este diputado, de acuerdo con varias estimaciones previas, el 87 por ciento de los habitantes de la república de origen ucranio apoya la separación de la URSS, el 72 por ciento de los rusos y el 92 por ciento de los judíos.

(Extraído de "La Prensa")

tirti iš "to dūmo - tai gardumo?" Kas pasakys?

Visų šalių medikai yra tos nuomonės, kad virš moterų pakibo grėsmė. Taigi turėtų būti didesnė neapykanta rūkymui.

"KAMPINIS BOKŠTAS" V. Lukoševičiaus - Lukšio eiliuota apysaka, išleista 1991 m. "Šaltinio" prasideda įžangos klausimu". Ką nuskriaudęs gyvenimas čia?", kuris yra tarsi leitmotyvas intriguojančiam siužetui iš XVII Radvilų gyvenimo Lietuvoje.

Ši eiliuota apysaka supažindina su viena gražesnia Lietuvos vietą-Biržais, su istorine praeitimi. Be to, kelia labai aktualų klausimą - kur mūsų gyvenimo prasmė, kaip reikia gyventi?

B. Daunorionė

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingi Redaktorai — Tėvai Marijonai. Administracijos - A. Lubickas. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuostatais: Moter — metams 10 dol. Ore paštas metams 15 dol. Europa — metams 14 dol. Neapmokėti — gražiai tik autorius prisiima. Kaina Argentinoje Austr. 50.000.00

XLIV Metas — Nr. 768

1991 Gruodžio mėn.

ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ IR SPAUDOS TARYBA (ALOST),

Nuoširdžiausiai sveikina Laisvę atgavusią Lietuvą P. L. Bendruomenę, Jaunimo Sąjungą lietuvišką spaudą ir mūsų kolonijos veikėjus bei visus lietuvius Argentinoje ir pasaulyje, linkėdama šv. Kalėdų ir N. Metų šventėse - daug laimės asmeniniame gyvenime ir sėkmės lietuviškame darbe!

KRISTAUS UŽGIMIMO ŠVENTĖJE

sveikiname visus brolius ir seses lietuvius, linkėdami gausios Kūdikėlio Viešpaties Palaimos ir laimingų Naujų 1992 metų!

Marijonai Argentinoje.

DARBINGŲ IR SĖKMINGŲ NAUJŲ METŲ

linkime visoms lietuviškomis organizacijoms, veikėjams, spaudai, jaunimui ir visiems lietuviams!

"MINDAUGO"

DRAUGIJA - Berisso.

Desee realizar un viaje a cualquier parte del mundo? HERMAN MAJA Y ASOCIADOS

Viajes y Turismo
Consultenos, estamos a su disposición para asesorarlo
TUCUMAN 731 P.B. "H"
1049 - Buenos Aires - Argentina
Tel. 322 - 3745/4754 — 394 - 0081
Telex 25074 HERMAJ-AR

MASSARO Y MARKUNAS S.A.

GRASAS - GRASAS - COLORANTES
SABORES - ESSENCIAS - GELATINAS
HELADOS Y PLANES EN POLVO
ALIMENTOS A BASE DE CACAO

Productos Químicos y Aromáticos
Dr. JOSE H. MARTINEZ 1358
(Calle 41)
Tel. 755-6217 - 6817 - 6558
752-7962
V. MAIPU - San Martín (C.P. 1650)

Skaityk LAIKĄ.

KALĖDŲ VARPAMS

SKAMBANT ir žengiant į Naujus 1992 Metus nuoširdžiai sveikiname visus bendradarbius, rėmėjus ir skaitytojus Argentinoje ir visame pasaulyje ir visus lietuvius - telydi jus sveikata ir viltis, kad - amžiuos gimusi laisva lietuvių tauta - ir vėl bus laisva!

LAIKO Redakcija ir Administracija

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRO VALDYBA nuoširdžiai sveikina visus narius, draugiškas organizacijas, spaudą, P. L. Bendruomenę, L. Jaunimą bei visus lietuvius linkėdama:

Gražių šventų Kalėdų

švenčių!

Daug laimės Naujuose 1992 metuose!

KATALIKIŲ MOTERŲ IR MERGAIČIŲ DRAUGIJA

"BIRUTĖ" nuoširdžiai sveikina visas lietuviškas organizacijas, spaudą, jaunimą ir visas lietuves moteris bei visą lietuvių koloniją Argentinoje, linkėdama:

LAIMINGŲ NAUJŲ

1992 METŲ!

L. SENELIŲ ŽIDINIO GYVENTOJAI IR JO VADOVYBĖ

nuoširdžiai sveikina visas organizacijas, veikėjus, buvusius veikėjus - pensininkus, spaudą ir visus lietuvius, linkėdami

Gražių šv. Kalėdų!

Daug laimės Naujuose Metuose!

MARIA MARTA SAVICKAS

Advokatė

PALIKIMAI
TESTAMENTAI
PREKYBOS IR ŠEIMŲ
TEISINIAI REIKALAI
PARAGUAY 860

Avenida

Tel. 208 - 8313

Tel. 924 - 0852

DALYVAUKIME!

Jaunimas, turintis nuo 16 iki 35 metų amžiaus, kviečiamas aktyviai prisidėti dalyviu prie VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ir dalyvauti jo renginiuose.

DALYVIUS PRAŠOME UŽSIREGISTRUOTI IKI 1991-XII-9

KONGRESO RENGINIAI ir EKSKURSIJOS

Kviečiame visus tautiečius, nežiūrint amžiaus, dalyvauti paruoštuose VII PLJ Kongreso renginiuose ir ekskursijose.

ARGENTINOJE

1991 METU GRUODŽIO	KAINA US\$
18 Susipažinimo vakaras Lietuvių Centre, Tabare 6950 Bs. As.	8
19 12 val. Kongreso Atidarymo Šv. Mišios Buenos Aires miesto katedroje	
19 14.30 val. Kongreso oficialus atidarymas Sala de Actos del Banco "Nacion", Rivadavia y Reconquista	
19 21 val. Kongreso atidarymo BALIUS Circulo de Oficiales de Fuerza Aerea, Av. Cordoba 735	35
20 Ekskursija į Parana upės ištaką (DELTA) ir Buenos Aires apylinkes. PIETŪS	25
20 20 val. Melbourne Jaunimo Teatro Vakaro Spektaklis Susivienijime Lietuvių Argentinoje, San Martin 3175, Lanus	5
21 Ekskursija į La Piatą ir Berisso miestus. PIETŪS	25
22 10 val. Lietuviams Pamaldos Aušros Vartų bažnyčioje	
22 13 val. Pietūs ir Baseino Diena, San Martin 3175, Lanus	15
23 Ekskursija į Rosario miestą. PIETŪS	40
24 20 val. Piemenėlių Mišios Liet. Centre, Tabare 6950 Bs. As.	
21 val. Lietuviškos Kūčios Lietuvių Centro Rūmuose	30
25 Išvyka į Argentinietišką Estancia ir "Fiesta Gaucha" PIETŪS	28
26 "Gintaro" ansamblio iš Toronto (Kanada) Koncertas (Auditorio Belgrano) V. Loreto ir Cabildo	5
27 Kelionė laivu į Montevideo, Urugvajų	35
Smulkesnę informaciją gali suteikti Kongreso Komitetas sekanciais tel. 786 - 8321 ir 766 - 1730	

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE CENTRO VALDYBA

Linki broliškoms organizacijoms, spaudai, mūsų rėmėjams bei darbuotojams, jaunimui, P. L. Bendruomenei, nariams bei visai lietuvių kolonijai.

Linksmų Šventų Kalėdų
Laimingų Naujųjų Metų

Kristaus Užgimimo šventėje

Argentinos Lietuvių Jaunimo Sąjunga linki sėkmės VII Pasaulio Jaunimo Kongresui, kad viso pasaulio lietuvių Jaunimas eitų šviesos, tiesos ir vienybės keliu kartu su visa Lietuva!

Pirmin. Jurgis Gaidimauškas

S. I. T.

SERVICIO INTERNACIONAL DE TURISMO
Marcelo T. de Alvear 777
2º I - Capital
Tel. 313 - 8106-7440
PASAJES LOCALES E INTERNACIONALES EXCURSIONES
Atendido por HECTOR SURVILA
Horario: LUNES a VIERNES de 9.30 a 18 horas

SUSIVIENIJIMAS

LIETUVIŲ ARGENTINOJE SAN MARTIN 3175 - Lanus NUMATYTA 1991 METU VEIKLOS PROGRAMMA

Gruodžio 14 d. (šeštadienį)
VASAROS LAIKOTARPIO 1991-1992 ATIDARYMAS
Gruodžio 15 d. (sekmadienį) 13 val.
MAUDYMOŠI BASEINO 1991-1992 ATIDARYMO ASADO PIETŪS
Suaugusiems Austr. 90.000, vaikams Austr. 50.000 be gėrimų.
Rezervuokite įžangas:
240-2192; 247-0923; 241-1047; 247-8819.
Gruodžio 21 d. (šeštadienį) 18 val.
"Visuotinis narių susirinkimas"
Centro Naujos Valdybos 1992-1993 laikotarpiui rinkimai.
S. L. A. Centro Valdyba
Argentinos Lietuvių Centro Tabare 6950 - V. Lugano Renginiai Metinėje Šventėje
Gruodžio 15 d. sekmadienį 17 val.
KALĖDINĖS EGLUTĖS ŠVENTĖ
Gruodžio 31 d. antradienį 22 val.
SENU METU VAKARIENĖ
A. Lietuvių Centro Valdyba